

ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวสุธีรา เลิศวิสุทธิไพบูลย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-555-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16923984

KNOWLEDGE, ATTITUDES AND PRACTICES CONCERNING THE ENVIRONMENT
OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS.

Miss Suteera Lerdwisuttipaiboon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-555-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวสุธีรา เลิศวิสุทธิไพบูลย์

ภาควิชา พลศึกษา สาขาพลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวณี หอมสนิท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

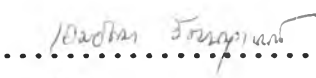

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญศิรี กาญจนवासี)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุธีรา เลิศวิสุทธิไพบูลย์ : ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (KNOWLEDGE, ATTITUDES AND PRACTICES CONCERNING THE ENVIRONMENT OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS.) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.เทพวณี หอมสนิท, 127 หน้า.
ISBN 974-584-555-8

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยใช้ครอบคลุมเนื้อหา 2 ด้าน คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เรื่อง ดิน น้ำ ป่าไม้ และพลังงาน และด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ได้แก่ มลพิษทางน้ำ อากาศ เสียง สารพิษ และขยะมูลฝอย ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนจำนวน 500 ฉบับ ได้รับกลับคืน 432 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.40 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างด้วยค่า "ที" (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านความรู้ พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และด้านผลกระทบที่มีต่อสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และเมื่อเปรียบเทียบความรู้ตามตัวแปรเพศ พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและด้านผลกระทบที่มีต่อสุขภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ด้านทัศนคติและการปฏิบัติ พบว่านักเรียนมีทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและด้านผลกระทบที่มีต่อสุขภาพอยู่ในระดับดีเช่นเดียวกัน และเมื่อเปรียบเทียบทัศนคติและการปฏิบัติตามตัวแปรเพศ พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีทัศนคติและการปฏิบัติดีกว่านักเรียนชาย

ภาควิชา พลศึกษา

สาขาวิชา สุขศึกษา

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C541380 : MAJOR HEALTH EDUCATION :
KEY WORD: KNOWLEDGE/ ATTITUDES/ PRACTICES/ ENVIRONMENT/ SECONDARY SCHOOL
STUDENTS

SUTEERA LERDWISUTTIPAIBOON : KNOWLEDGE, ATTITUDES AND PRACTICES
CONCERNING THE ENVIRONMENT OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK
METROPOLIS.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. TEPWANEE S. HOMSANIT, H.S.D.

127 PP. ISBN 974-584-555-8

The purposes of the research were to investigate the knowledge, attitudes and practices concerning the environment of secondary school students in Metropolitan Bangkok, and to compare any differences in the responses between males and females. The questionnaires were sent to 500 Mathayom Suksa students of which 432 questionnaires, or 86.40 percent, were returned. The data were then analyzed to obtain percentages, means and standard deviation. A t-test method was also applied to determine the statistically significant differences at the .05 level.

The results revealed the following :

1. Students' knowledge concerning the impact of the environment as a whole was moderate. Their knowledge regarding natural conservation and health effects was also moderate. There were no statistically significant differences at the .05 level between males and females.

2. Students' attitudes and practices concerning the impact of the environment as a whole were found to be good. Their attitudes and practices regarding natural conservation and health effects were also found to be good. The attitudes and practices of males and females students regarding the health effects of environment were found to be significant differences at the .05 level. Females' demonstrated a high degree of attitudes and practices than did their male peers.

ภาควิชา..... พลศึกษา.....

สาขาวิชา..... สุขศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2536.....

ลายมือชื่อนิสิต..... .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิณห์ศิริ กาญจนวาสี คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่า ในการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถาม โดยให้ความรู้ และคำแนะนำ อันเป็นประโยชน์แก่งานวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และคณาจารย์ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งขอขอบคุณนักเรียนทุกคนเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ คุณดวงจันทร์ ศิริสาร คุณนิภา เพชรนภาพรรณ คุณวงเดือน สุวรรณเจริญ และคุณเอ็นหทัย นันทนา รวมทั้งพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ และขอขอบคุณน้อง ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง ช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	7
งานวิจัยภายในประเทศ.....	26
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	31
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	101
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	102
ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	104
ค รายชื่อโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง.....	108
ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	112
ประวัติผู้วิจัย.....	127

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป.....	46
2. จำนวน และร้อยละของแหล่งความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมหรือกลุ่มชมรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และแหล่งมลพิษเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	48
3. จำนวน และร้อยละของระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.....	50
4. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.....	51
5. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.....	53
6. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร..	55
7. จำนวน และร้อยละของระดับทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.....	56
8. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.....	57
9. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	60
10. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร.....	63
11. จำนวน และร้อยละ ของระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.....	64

ตารางที่	หน้า
12. คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร	65
13. คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า "ที" ของการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.....	68
14. คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า "ที" ของการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร.....	70
15. รายชื่อโรงเรียน จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร.....	109